

12 EYLÜL ÖNCESİNDE DİSK VE KÜRT MİLLİYETÇİLİĞİ

Aydınlık Gazetesi, 30 Mayıs 2016

Yıldırım Koç

2016 yılı 1 Mayıs kutlamaları, PKK'nın temizlenme sürecinde gerçekleştirildi.

Bölücü terör örgütü, PKK'nın temizlenmesi amacıyla başarıyla sürdürülen operasyonların önlenmesi çabasını işçi sınıfının sorunlarıyla örtüştürmeye ve geniş bir cephe oluşturmaya çalıştı.

DİSK Genel Merkezi'nin 1 Mayıs sürecindeki tavrı da bu çabalarla uyumluydu.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, 15 Nisan 2016 günü gerçekleştirdikleri basın toplantısında yaptıkları açıklamada şöyle dediler: "Yasadışı sokağa çıkma yasakları ile kuşatılmış, yakılmış yıkılmış kentlerde, açlığa, susuzluğa mahkum edilmiş, eğitim ve sağlık hizmetlerinden yoksun yüz binlerce insan, evlerini ve topraklarını terk etmeye zorlanmaktadır."

Bu açıklamada PKK'nın saldırılarına ilişkin bir ifade yer almıyordu.

1 Mayıs 2016 günü Bakırköy'de yapılan kutlamanın ardından kürsüden Türkçe ve Kürtçe okunan ortak bildiriye "Cerattepe'den Sur'a, Nusaybin'e" direnişlerin büyütüleceği ifadesi yer alıyordu. DİSK'in de düzenleyicileri arasında yer aldığı bu mitingde, altında DİSK'in imzası bulunmasa da, çeşitli örgütlerin bu ortak açıklamasında PKK'ya açık destek verilmesi son derece yanlış oldu.

Bu ve başka gelişmeler, DİSK'in Kürt milliyetçiliğine ilişkin tavrının geçmişine bakılmasını gerekli kıldı.

1978'E KADAR DİSK'İN TAVRI

1978 yılına kadar DİSK'in Kürt milliyetçiliğine yaranma çabası söz konusu değildir.

DİSK'in "bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme doğrultusunda demokratik hak ve özgürlükler için Büyük İstanbul Mitingi" 20 Eylül 1975 günü gerçekleştirildi.

Miting sırasında bir grup "Kürt milletinin üzerindeki baskı kaldırılсын" yazılı bir pankart açtı. Bu grup, "halklara özgürlük, faşizme ölüm" biçiminde de slogan attı.

Mitingi yönetenler bu gruba karşı tavrı aldı.

ABDULLAH BAŞTÜRK DÖNEMİ

DİSK'in 1977 yılı Aralık ayındaki 6. Genel Kurulu'nda genel başkanlığa Abdullah Baştürk, genel sekreterliğe Fehmi Işıklar seçildi.

1978 yılından itibaren DİSK'in sloganlarına "anti-şovenizm" de eklendi.

Baştürk ekibi, TKP'ye karşı güç toplama çabası içinde daha radikal sosyalist/komünist hareketlere hoş gözükme çabası yaparken, mayınlı bir alana girdi; Kürt milliyetçilerine de hoş gözükme çabası önem kazandı.

DİSK, "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı"nı savunmaya başladı. DİSK tarafından 1979 yılında yayımlanan **DİSK Nedir?** kitapçığında şu tür cümleler yer aldı: "*DİSK'in sınıf sendikacılığının dayandığı temel; işçi sınıfının bilimi, yani bilimsel sosyalizm üzerinde yükselir. (...) Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunan DİSK sömürgecilğe, ırkçılığa, şovenizme ve siyonizme karşı sürdürülen mücadelenin tüm dünyada emperyalizme, faşizme ve kapitalist sömürüye karşı verilen mücadelenin birer parçası olduğunu vurgular.*" (s.32, 33)

DİSK'in "siyasal ve demokratik istemler"i arasında, "halkımız üzerindeki ırkçı ve şoven baskılara son verilmelidir" de yer almaya başladı. (s. 39.)

DİSK'in 1980 yılı Haziran ayında toplanan 7. Genel Kurulu'nda verilen bazı önerelerde DİSK'in geçmişinde gündeme gelmemiş olan konular tartışmaya açıldı. Kurtuluş grubundan delegelerin ortak önergesinde şöyle deniyordu: "Ulusların kendi kaderlerini tayin ilkesinden hareketle, Kürt halkının verdiği ulusal demokratik mücadeleyi destekler, bu yönde her türlü sömürgeci baskıya, ırkçılığa ve şoven uygulamalara karşı mücadele eder." Aynı gruptan delegelerin diğer bir önergesinde de "herkese ana dilde eğitim sağlanmalıdır" isteği yer alıyordu. Genel kurul bu önergeyi kabul etmedi.